

GARAY

(E)MLÉKKÖNYV

Kedves Olvasó!

Örömmel adjuk hírül, hogy a 2023-24-es tanévtől elindítjuk iskolánk honlapján a Garay (E)mlékkönyvet! Tesszük ezt azért, hogy a mindenkori végzős diákjaink közül lehetőséget kínáljunk azoknak, akik saját szépirodalmi és/vagy képzőművészeti alkotásaikat szeretnék megjelentetni és emlékül ajándékozni iskolájuknak, a Garay Gimnáziumnak.

Az (E)mlékkönyv első évfolyamának kiadványába a 2022-23-as tanévben érettségizett tanulók műalkotásait gyűjtöttük össze a művészdíjakok felajánlásai alapján, melyek a következők:

Dombi Luca: Légy vagy ne(m) légy (novella)

Fábián Gábor-Szabolcsi Tibor: Mesterszonett (iskolabúcsúztató)

Molnár Zita Judit két rajza

Orbán-Zaják Luca festménye

Zemánn Éva: Szekszárdról (vers)

Köszönjük az alkotók ajándékait! Életük további céljainak eléréséhez sok sikert,

a Garay (E)mlékkönyvben lapozgatóknak pedig kellemes szórakozást kívánunk!

Dombi Luca: Légy vagy ne(m) légy

A bajuszápolás rejtelsei címet viselő könyv valamikor még az ezernyolcszázados évek végén íródott. Akkoriban számtalan bajszos úr polcára került fel, mint remek útmutató, és akkoriban még előszeretettel forgatták is. Akkoriban. Azóta viszont eltelt több mint száz év, a megkopott, málladozó kötet pedig kifakult gerinccel és por fedte lapokkal simult társai közé a legrégebbi könyveket tartalmazó polcon. Tulajdonosuk úgy gondolta, valamire még jók lesznek. Például kényelmes alátétet nyújthatnak, ha az embernek sebtében kell lefirkantania valamit. Vagy támasztékok is lehetnének. Akár egy összegöngyölt lap sarkán papírnehézként is szolgálhatnak. De forgatni, azt már egészen biztos, hogy nem fogja őket senki. Erről is tanúskodott, hogy könyvünk lapjai közt ezüstös pikkelykék bújtak meg, buzgón rágicsálva a málló papírokat, olykor elkerülve néhány betűt, hátha mégis. Ki tudja, mikor lép egy múlt századi, bajszos úr a szobába, hogy szeme felcsillanjon, és leemelje a polcról a könyvet. Egészen biztos, hogy bosszankodna, ha a titkos recept egyik összetevője nem lenne olvasható, mert pár betűje néhány bogár által egész egyszerűen megevődött.

A könyv előtt fekvő legyet már cseppet sem zavarta ez a probléma. Hogy miért is nem? Nos, okai fejtegetése ki is merül annyiban, miszerint nem tartozott azon állampolgárok közé, akik bajuszt hordtak. Úgy általában véve nem tartozott az állampolgárok közé, de ez már más kérdéseket vet fel, és nem igen tud hozzászólni a bajuszápolással foglalkozó könyv, így hagyjuk őket egy másik alkalomra. Szóval a légynek nem volt bajsa, de szárnyait legalább annyi gondoskodással és odafigyeléssel ápolta, mint a könyv forгатója arcának ékét.

A légy szerette a könyvet. Régiség illatot árasztott, ami ugyan nem lelkesítette fel, viszont kényelmesen lehetett szunyókálni előtte, ugyanis úgy helyezkedett el a polcon, hogy akár be volt húzva a függöny, akár nem, mindig odavetült legalább egy apró fénysugár. Egyik nap a légy gondolt egyet, és a polc helyett a könyvre szállt. Egészen kielégítette a felbolyhosodó, fakópiros borító, így úgy döntött, többször is megtelepszik a két szó közt hagyott szóközben szunyókái alkalmával. Mindamellet pedig, hogy kényelmes volt, passzolt az összképbe is, ami fontos volt a számára, mint műkedvelő légy.

Szárnyai ápolgatása közben tehát lelkesen dörzsölte lábait, hogy majd az aznap asztalra kerülő ebéd előkóstolása után visszatérhessen, és nyugodtan sziesztázhasson a könyv társaságában. Egyszóval a légy és a könyv remek barátságban éltek egymás mellett.

Aztán egyik nap a könyv tulajdonosa légycsapóval lépett a szobába. Megelégette, hogy az éjszaka zümmögés közepette kelljen nyugovóra térnie. Nem is beszélve arról, hogy felesége mennyit panaszkodott a szerencsétlen nem állampolgárra a konyhában. Nem érthették az előkóstolás fontosságát. Talán, ha értik, akkor sem értékelik úgy, ahogyan egy állampolgártól elvárható volna.

A légy éppen békésen szundikált a könyv előtt.

A könyvtulajdonos odalépett hozzá, aztán a légycsapó lesújtott.

- Mi a szösz? – ráncolta szemöldökét a férfi. – Hát ez az ócskaság még mindig itt van? Kihúzta a kopott, piros borítójú könyvet, elhúzta száját, mely felett szépen leborotválta a szőrt, és egyik markába a legyet söpörte, másikba a kötetet vette.

A felesége másnap kijelentette, remekül aludt az éjszaka, és semmilyen pimasz légy nem zavarta meg főzés közben. A férfi elégedetten hümmögött, majd új helyére csúsztotta neje legújabb szakácskönyvét.

Fábián Gábor-Szabolcsi Tibor: Mesterszonett
(iskolabúcsúztató)

I. Tábori élmények

Természetes élőhelyükön Gólyák.
Se repülni, se vadászni nem tudnak.
Épp, hogy már rövidke lábukon futnak.
Nem sokára az Életet tanulják.

Így emlékszünk annyi év távlatából.
Keveset aludtunk, s keveset véltünk.
Lelkünkbe égett, amit ott éltünk.
Tallózzuk regéink a zűr korából.

Vezényszóra énekszó, s törpejárás.
Ébredj, Gólya! Táncolj és nyerd a versenyt!
Nincs más út - győzni kell! Kár a sóhajtás.

Inkább körbenéztünk és rácsodáltunk
egy színünket viselő csapattársra,
Kiről nem is tudtuk, hogy a tanárunk.

II. Gólyalét

Királyválasztás lesz - szorít az idő.
Pedig épp, hogy a falon belül voltunk.
Új volt ez még, s hétről hétre izgultunk,
De szünni nem szűnt a csapatépítő.

Közmunkások és disznóvágók jártak
Az utcákon. Csak chilis hagymát kaptunk,
Valamint megbízást, hogy színen játszunk,
Míg másokra kampányételek vártak.

A bál is közeleg - garaystavá
Érik a nemzedék és megkezdődik,
Mi tesz majd minket művelt ifjúsággá.
Egy hónap volt az egész, mégis bennünk
Marad az ellentmondó gondtalanság,
S talán csak pár emlékszik rá, míg élünk.

III. Ugródeszka

Ha csak visszagondolunk, már szédítő.
Erasmus, bolondos kórus - kész bravúr!
Bár még mindig laza órarend az úr,
Ez a nulladik év, biz, elmélyítő.

Négyből egynek van ily privilégium.
Afféle újabb löket a sztorihoz,
Mely annyi könnyed hónapot szervíroz,
Hogy az már teljességgel exotikum.

Volt ki tovább állt, mégis páran jöttek.
Hamar gyarapodtak a nyelvhasználók.
Ki tudja, tanáraink mit reméltek?

Heti csak tizenhárom nyelvi óra,
Plusz alaptantárgy, olykor egy teázás
Száz tanóránként, de azt leszámítva.

IV. Évisméltés bukás nélkül

Ismét az első évet kellett fújják.
Egyszercsak visszatekerték filmünket.
Csiszolgattak itt is-ott is bennünket.
Összegyűrődtek a címeres ruhák.

Új tanárokat kaptunk hamarjában.
Új tantárgyakkal ez, biz, velejáró.
A szorgalom itt már életbevágó,
Hogy ússzunk az elvárások rajában.

Bővülések, angyali, dús remények,
Majd gyanútlan falovában érkezik
Veszte az addig kellemes tanévnek.

Később borús fellegek gyűltek. Ment a
Váratlan riadókészültség. Kód - egy
Szörnyű, vörös fűszernövény: Redmenta.

V. Cyberfüggöny

Elektronikus függöny ereszkedik
Egy villámcsapásként a derült égből,
S kérdezünk a "hogyan tovább?" ügyéről,
Hisz Churchill arról már nem értekeznek.

Se protokoll, se technika... csak pánik.
Classroom, Discord - amelyikhez épp mentünk.
Meg ne tudják, hogy a tesin csak ettünk,
És ahogy a diák a nettel bánik!

Szóval új korszak jött. Menekvés nincsen,
Pedig voltak, kik szabadságot véltek,
Így mily érdekes volt, hogy senki sincsen.

Feleléshez mikrofon és kamera,
S egy turpis vázlat a monitor alatt,
Hogy jobban virágozzék ez az éra.

VI. Csapatszellem

Kétpólusúvá vált a diákélet.
Egyesek elszenvedték a technikát,
Mások szerint: "nekünk ez már rég kijárt!"
Hosszasan elnyúlt ez a világvége.

De mi tagadás, van itt Csapatszellem!
Aki nem volt, annak lehet: "dolga volt..."
Biztos állítom, eme időszakot
Kitartás és védelem jellemezte.

Noha nem először járják a létet,
Megint ebben az álomban ébredtek,
S immár felkészülve állnak elébe.

Egységre törekedve, csoportokban
Mindnyájan részt vettek. Futni nem ér!
Elveszel a semmiben rostokolva...

VII. Géniuszok Ligája

Az összes tábla mind képernyővé lett,
Kóddá vált eszköze a tanulásnak.
Ki szabhatna határt e fajulásnak?
Világtalant is a térerő éltet...

Ha netán hidegen hagy a tananyag,
Mindenre megoldást nyújt e helyzetben
A Géniuszok Ligája szervezet!
Hiszen itt már egy lélek se szorgalmas.

Kisfelbontású szociográfia
Azoknak, kik lemaradtak sokadján.
Segítőkész az ideokrácia.

Történelem, földrajz és irodalom
Képezik első soron a tudásunk.
Alapjain állhatna birodalom!

VIII. Rehabilitáció

Reménnyel telve egy szebb kor érkezik;
A változás szele meleg sugallat.
Mihelyst fájón elhagyjuk otthonunkat,
Arcunkba vágja nehéz érzéseit.

Digitalizációnak függői
Voltunk mindnyájan - őszintén vállaljuk!
S eme bűn a mi kollektív szánalmunk.
Telítse meg friss levegő tüdőink.

Az online világ súlytalan, de merész.
Hamis prófétái dobognak folyton;
Klikkelő zajok kántálják hírnevét.

Új-régi környezetnek lelke tiszta;
Mind ifjakkak, véneknek dobban szívük.
Nem is értem... Miért kívánok vissza?

IX. Szónoklattan

Összetömörített minket a szükség!
Kettő embert küld ki a nép magából,
Ki tud egyedít alkotni talánból.
Szinte felemésztő ez a feszültség.

E két személy hozza a megújulást;
Érvük meggyőző, bennük sóhajuk.
Volt kitől retorikát tanulniuk!
Bátran kiálltsd: "Pincéből diákzónát!"

TEIS terem is ott áll évek óta.
Poros dobozok tömkelege fedí.
Építsünk valami vadonatújat!

Némi változtatást? Mi kitaláljuk!
Boruljon a város zöldbe s virágba!
Portás Feri bácsit is visszavárjuk!

X. Gyorstalpaló az érettségről

Csupán ennyi lett volna fél évtized...
Ugyan, csak most értünk be... de ki is már?
A kimerültség mindannyiunkra vár.
Suhanc gólyalét! Hol van régi ízed?

Van úgy, hogy rettegést hoz a fejezet.
Repkednek az Állandó Dezertőrök,
Mit sem tudván róluk a Teremőrök.
A háttérben bizonytalan a helyzet.

Megtettük az első lépéseinket.
Alma Mater, hamarost búcsút intünk.
Most számba vesszük becses éveinket.

Sikert hozott színes jellemvonásunk
És megkaptuk első jelvényeinket,
Megtévelyesztve hovatartozásunk.

XI. Jelenések

Ideje, hogy hadba álljon az őrség;
Célukat nem fékezi útlezárás.
Vonulásukat kísérik petárdák!
Szavuk hallván fússanak eszmébörcék!

Díszmenetük követvén harsogjanak
Trombiták és peregjen megannyi dob.
Kiderül majd, az élet kinek mit dob,
Addig is tintát ontva harcoljanak

Fegyvereik: papír, ceruza és toll.
Különböző padsorok frontvonala
Kitart a végsőkig. Jól bevált ethosz!

Eltávozóban milyen sok nemzedék.
Új fokozatokat ér el a brigád,
S megállja helyét az élet harcterén.

XII. Össznépi összejövetel

Az Élet kezdődik most - ím az egység.
Egység, akár hidrogén és oxigén.
Itt egy kötés, ott egy kötés az igén.
Hol tűz, hol víz a furfang, s szertelenség.

Csak szertelenség, de álnokság soha.
Van összetartás, ha az megkövetelt,
Hisz már megannyi oltalmi év eltelt.
Mindez közel sem ám olyan mostoha.

Kiváló raj vagyunk mi, csak szükség kell;
Verseny, kampány, osztályünnep, hasonlók.
Nélkülük az ember csupán zajra lel.

Zaj, mely már jól megszokott. Tudják Önök.
Míg plusz jegyet nem szül a vokálorkán,
Nincs mit tenni, e morál-törvény örök.

XIII. Telekinézis

Megfoghatatlan s elereszthetetlen,
Épp úgy, akár egy plátói szerelmünk,
Csokorban ilyen a mi diákévünk...
A jelen, mégis elképzelhetetlen.

Ne zsörtölődjeteK hát... nincs rá idő!
Suhancok, Virágszálak, nektek munkál
Minden perc, amit mi hordunk magunknál,
S most nektek adjuk... tán most még szédítő.

Legyetek vígak, szorgalmasak végig.
Rövid ám pár esztendő... nagyon is az.
MerjeteK élni a hű végzettségig.

Életetek legszebb része ez, bizony.
Élmény, kapcsolat, tudás ekkor jön el.
S ha bárki kétkedne, az csupán iszony.

XIV. Returjegy a memoárhoz

Örömkönny, de keserédes nevetés.
Őszintén szólva, nem tudjuk, mit mondjunk.
Pedig legfőbb, hogy erről gondoskodjunk,
Hisz ezt súgja az öt évnyi nevelés.

Mi mindenért adunk hálát ezúton?
Türelemért, megértésért, jövőnkért,
A civil élményekért, védelmünkért,
S hogy kezünket fogták e szűk úton.

A tanári szeretet nem szülői,
S nem baráti - inkább a kettő között.
E törődést ezért nehéz kinőni.

Szülő módra fogták vállunk, közben
Barátként hallgatták meg minden álmunk,
S most itt állunk, megküzdve némi könnyel.

XV. Mesterszonett – Tanmenet

Természetes élőhelyükön Gólyák.
Királyválasztás lesz - szorít az idő.
Ha csak visszagondolok, már szédítő.
Ismét az első évet kellett fújják.

Elektronikus függöny ereszkedik.
Kétpólusúvá vált a diákélet.
Az összes tábla mind képernyővé lett.
Reménnyel telve egy szebb kor érkezik.

Összetömörített minket a szükség.
Csupán ennyi lett volna fél évtized?
Ideje, hogy hadba álljon az őrség.

Az Élet kezdődik most - ím, az egység.
Mégfoghatatlan s elereszthetetlen...
Örömkönny, de keserédes nevetés.

Zemán Éva: Vers Szekszárdról

„Szegszárdon Születtem, Színésznőt Szerettem”

Babits Bihály

(Karinthy Frigyes tollából)

most úgy teszünk mintha
Szekszárd lenne a világ közepe
és mi lennénk a nagyvárosi
fenegyerek, akik
Háry János szobra alatt találkoznak.
elmegyünk a Belvárosiba,
kávét iszunk és verset írunk,
majd a Garayn keresztül menve
találkozunk a többiekkel
a Fekete Elefántnál.

a Fasor lett az új Üllői út
és így a mi platánfáink
is egy fokkal szebbek.
meg a buszpályaudvar,
ahol elválunk egymástól
és a vasútállomás melletti
parkoló, ahol várjuk
az újra találkozást.

fene nagy gyerekek vagyunk,
mikor benézünk a Tekébe,
mert a Garay drága,
a Sédben meg mindenki
pletykál és bűdös a cigi füst.
de mikor az olcsó bor a
ruhásra borul azt kívánjuk:
bárcsak inkább egy
pincészetnél ittunk volna
kocsmázás helyett.

mi tudjuk csak mikor
mit jelent az, hogy „Garay”
és hogy hol finom a rosé.
miért nem járunk a
Proli parkba és miért
olyan koszos a Liszt
Ferenc tér. (ez amolyan
belső poén volt)

talán nincs is a világnak
közepe, vagy inkább mi
vagyunk az. millió város,
millió világ. sosem zavart
minket, akik a Csörgetőba

lógatva a lábukat isszák
az otthonról lopott bikavért
és várják egy újabb nyár
– talán megrendezésre kerülő –
rockfesztiválját.

